

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd

Ungdommens kirkemøte 2006

UKM 06/06 Gutter og jenter i Den norske kirke

Vedtak

Gud har skapt oss som mann og kvinne, som jente og gutt. Alle er vi forskjellige og alle er vi unike. Gud har skapt oss akkurat som vi er. I Guds øyne er vi alle like verdifulle. Dessverre er det ikke slik at jenter og gutter alltid blir gitt like muligheter, heller ikke i kirken. Forventninger fra oss selv og fra andre kan være begrensende for de valg vi tar og for hvordan vi oppfører oss som henholdsvis gutt og jente. Dette har med kjønnsroller å gjøre, og er et tema som ofte blir usynliggjort.

UKM 06 presiserer at kjønnsrollene er kulturelt betinget. Siden Norge er et flerkulturelt land, må dette tas hensyn til i ungdomsarbeidet.

Kjønnsrollene kan ha både positive og negative sider. De kan hjelpe oss til å finne ut hvem vi er, og plassere oss selv i forhold til hverandre. Når de fungerer slik har kjønnsrollene en viktig og positiv funksjon. Kjønnsrollene kan imidlertid også fungere begrensende. Vi er ikke bare skapt som kjønn, men også som individer.

Hvis man ikke velger å gå i de tradisjonelle mønstrene for henholdsvis gutter og jenter, kan man risikere å ikke bli akseptert for den man er. Et eksempel er holdningen til det å ha hatt mange kjærester på kort tid. I et forskningsprosjekt om kristne ungdomsstevner på Sørlandet, kommer det frem at det er forskjeller i holdningene til hva som er godtatt blant gutter og jenter. Det viser seg blant annet at gutter kan ha flere kjærester enn det jenter kan ha, uten å få et dårlig rykte. En slik holdningsforskjell er problematisk for likestilling og likeverd. Et annet eksempel er holdningene til hvilke oppgaver og roller jenter og gutter kan gå inn i. På grunn av mer eller mindre skjulte koder både i oss selv og i andre, kan vi møte negative reaksjoner og hindringer hvis vi ikke velger slik det er forventet. Vi må fastholde at man er like fullt jente eller gutt om man velger å ta oppgaver eller å være med på aktiviteter som ikke er tradisjonelle jente- eller gutteaktiviteter. Dette er ikke et like stort problem overalt, men vi må være bevisste på at noen opplever et begrensende kjønnsrollemønster som et problem. På den annen side må vi også akseptere og se verdien i at noen ønsker å utfolde seg i tråd med tradisjonelle jente- og gutteroller og gjør sine valg ut i fra dette. Vi har lik verdi uansett kjønn, og forskjellene mellom individer kan være vel så store som de som er betinget av kjønn. Det viktigste er at den enkelte blir sett med sine kvalifikasjoner og muligheter.

Det vi tradisjonelt forbinder med gutteroller gir mange steder høyere status enn det som tradisjonelt er knyttet til jenteroller. Guttene har en tendens til å synes best og mest. I kirken er det flere menn enn kvinner i ledende stillinger, og jo høyere opp

man kommer, jo større blir skjevheten i fordelingen mellom kjønnene. Det er flere vitnesbyrd fra delegatene på UKM om at de opplever at skjevheten også er stor i ungdomsarbeidet. Andre erfaringer som UKMs delegater har gjort seg, viser oss imidlertid at det også finnes ungdomsarbeid der dette ikke er et problem. UKM mener derfor vi må være bevisst på disse spørsmålene på et prinsipielt og generelt grunnlag. Ulike roller og oppgaver bør ikke knyttes til kjønn, og oppgaver som vanligvis gir lavere status må anerkjennes som viktige for fellesskapet. Enhver oppgave i Dnk er like nødvendig og status må bero på oppnådd tillit og troverdighet. Vi må også øke bevisstheten helt ned på grunnplanet om at det er viktig å ha en så jevn fordeling mellom kjønnene som mulig til alle typer oppgaver og verv.

UKM ønsker en større bevissthet om disse temaene i ungdomsarbeidet og har følgende forslag til tiltak:

- UKM vil at det arbeides for å fremme likeverd mellom kjønnene.
- UKM vil at jenter og gutter skal få utfordringer til å utvide sitt potensial utover eventuelle kjønnsbestemte grenser. Slik kan jenter og gutter oppdage nye sider og talenter i seg selv på tross av skjulte koder som styrer oss. Der det er skjev oppgavefordeling mellom gutter og jenter, bør lederne jobbe for at den utjevnes.
- UKM vil at det letes etter ledere blant begge kjønn, og at det tilstrebes en lik fordeling mellom kjønnene i lederteamene på alle nivåer i kirken. Både gutter og jenter trenger forbilder som tilhører sitt eget kjønn.
- UKM vil at vi skal være bevisste på språket vårt, fordi språk skaper virkelighet. Alle må være oppmerksomme på hvordan vi omtaler hverandre og ha nulltoleranse for kjønnsrelaterte skjellsord.
- UKM vil at det skapes dialog rundt temaet, og at det undervises om kjønnsroller og statusroller for å øke bevisstheten rundt disse temaene. Dette er spesielt viktig i ledertreninga.
- UKM oppfordrer bispedømmene til å ha gutter og jenter i DNK som tema på fagdager og fagsamlinger for å bevisstgjøre ansatte på problematikken.
- UKM utfordrer Ufung til å sørge for at det blir utarbeidet et opplegg til samtale/ledertrening om gutter og jenter i DNK som kan brukes i menighetenes ungdomsarbeid.
- UKM ønsker at de kulturelle forskjellene i kjønnsrollemønsteret kommer fram, og at det legges vekt på det i ungdomsarbeidet.

Vedtatt mot to stemmer